

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

SSN Karol Weitz

Protokolant Beata Rogalska

w sprawie z wniosku Otwartej Spółki Akcyjnej "B." z siedzibą
w M. (Białoruś)

przy uczestnictwie "D." spółki z o.o. z siedzibą w W.

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia zagranicznego sądu polubownego,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 4 grudnia 2015 r.,

skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Apelacyjnego

z dnia 28 sierpnia 2014 r.,

- 1. oddała skargę kasacyjną;**
- 2. zasądza od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawczynie kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2014 r. nadał klauzulę wykonalności orzeczeniu Międzynarodowego Sądu Arbitrażowego przy B. Izbie Handlowo - Przemysłowej (dalej: MSA) z dnia 1 marca 2012 r. oraz zasądził od „D.” Sp. z o.o. w W. na rzecz Otwartej Spółki Akcyjnej „B.” w M. kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawczyni w pozwie wniesionym do MSA wskazała arbitra, zaś w dniu 30 września 2010 r. „D.” Sp. z o.o. przedstawiła swojego arbitra, a arbitrzy wskazani przez strony wybrali przewodniczącego. Podkreślił, że uczestniczka nie przedstawiła swoich kandydatów na rzeczoznawców, proponując wystąpienie do organizacji międzynarodowej. MSA wybrał jednego z kandydatów wskazanych przez wnioskodawcę, uznając, że propozycja wystąpienia do organizacji międzynarodowej była sprzeczna z przyjętą procedurą. Sąd Okręgowy nie uwzględnił zarzutu niezasięgnięcia przez MSA opinii instytutu. W związku z zarzutem dotyczącym nieobecności przedstawiciela D. Sp. z o.o. z siedzibą w W. podczas oględzin, Sąd Okręgowy uznał, że termin oględzin maszyn przez rzeczoznawcę był kilkakrotnie odraczany z uwagi na prośby uczestniczki, która nie skorzystała ze swojego uprawnienia, doprowadziła natomiast do przedłużenia postępowania. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał za bezzasadny zarzut braku zakończenia postępowania w terminie 6 miesięcy. W odniesieniu do zarzutu dotyczącego zastosowania przepisów wyłączonych przez strony (konwencji wiedeńskiej o międzynarodowej sprzedaży towarów), Sąd Okręgowy powołał się na część 3 art. 36 ustawy Republiki Białoruś o międzynarodowym sądzie arbitrażowym, zgodnie z którym przy rozpatrzeniu sporu skład międzynarodowego sądu arbitrażowego opiera się na treści umowy wiążącej strony, a także uwzględnia zwyczaje międzynarodowego obrotu gospodarczego i praktykę sądową. Podobne rozwiązanie przyjęto w art. 8 pkt 4 regulaminu MSA. W rezultacie MSA prawidłowo uwzględnił postanowienia konwencji wiedeńskiej dlatego, że odzwierciedla ona ukształtowane obyczaje obrotu międzynarodowego w odniesieniu do umów międzynarodowej sprzedaży towarów. Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutu

przekroczenia przez MSA zapisu na sąd polubowny. Sąd Okręgowy stwierdził, że w niniejszej sprawie nie było podstaw do oddalenia wniosku ze względu na klauzulę porządku publicznego, która odnosi się do podstawowych zasad procesowych porządku prawnego oraz skutków wyroku arbitrażowego z punktu widzenia jego zgodności z procesowym porządkiem publicznym.

Uczestnik postępowania wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego, zaskarżając je w całości.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2014 r. oddalił zażalenie oraz zasądził od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawczynie kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny przyjął, że Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował zarówno przepisy kodeksu postępowania cywilnego, jak i konwencji o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych wyroków arbitrażowych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 10 czerwca 1958 r. (Dz.U. z 1962 r. Nr 9, poz. 41 ze zm.; dalej: „konwencja nowojorska”). Uznał, że zarzuty dotyczące oceny merytorycznego postępowania w zakresie oceny istotności wad występujących w maszynach stanowią polemikę z ustaleniami MSA, która jest niedopuszczalna na etapie postępowania wywołanego wnioskiem o stwierdzenie wykonalności orzeczenia zagranicznego sądu polubownego. Sąd Apelacyjny uznał za chybione zarzuty naruszenia art. V ust. 1 lit. b konwencji nowojorskiej oraz art. 1215 § 2 pkt 3 k.p.c. Podzielił pogląd Sądu Okręgowego, że zastosowanie konwencji wiedeńskiej pomimo wyłączenia jej stosowania nie stanowi podstawy do przyjęcia, że doszło do naruszenia klauzuli porządku publicznego. Wskazał, że w postępowaniu o stwierdzenie wykonalności zagranicznego sądu arbitrażowego Sąd nie dokonuje oceny prawidłowości zastosowania prawa materialnego, ale ustala, czy nie doszło do naruszenia przepisów postępowania.

Uczestniczka postępowania wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Apelacyjnego, zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego, mianowicie art. IV ust. 1 i 2 oraz art. V ust. 2 lit. b konwencji nowojorskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podniesiony skardze kasacyjnej zarzut naruszenia art. IV ust. 1 konwencji

nowojorskiej dotyczy niezastosowania tego przepisu i przez to przyjęcia, że wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku arbitrażowego MSA spełniał przesłanki stwierdzenia wykonalności określone w Konwencji Nowojorskiej, podczas gdy wnioskodawca nie dołączył do wniosku o stwierdzenie wykonalności wymaganego przez art. IV ust. 1 Konwencji Nowojorskiej należycie legalizowanego oryginału wyroku arbitrażowego, co powinno prowadzić do oddalenia wniosku. Zgodnie z powołanym przepisem, aby uzyskać uznanie i wykonalność, strona żądająca uznania i wykonania powinna wraz z żądaniem przedłożyć m.in. należycie legalizowany oryginał orzeczenia lub należycie uwierzytelniony odpis takiego dokumentu. Twierdzenie skarżącej jest niezgodne z prawdą, bowiem w aktach sprawy znajduje się stosowne zaświadczenie wystawione przez przewodniczącego MSA w języku rosyjskim wraz z tłumaczeniem na język polski.

Drugi zarzut dotyczy naruszenia art. IV ust. 2 konwencji nowojorskiej przez jego niezastosowanie i błędne przyjęcie, że wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku arbitrażowego spełniał przesłanki stwierdzenia wykonalności określone w Konwencji Nowojorskiej, podczas gdy wnioskodawca nie dołączył do wniosku o stwierdzenie wykonalności wymaganego przez ten przepis przekładu wyroku arbitrażowego na język polski, uwierzytelnionego przez tłumacza urzędowego, tłumacza przysięgłego, przedstawiciela dyplomatycznego lub przedstawiciela konsularnego, co powinno prowadzić do oddalenia wniosku. Twierdzenie skarżącej jest niezgodne z prawdą, bowiem w aktach sprawy znajduje się odpis orzeczenia MSA w języku rosyjskim wraz z tłumaczeniem na język polski dokonany przez M. B. (M. B.) z notarialnym poświadczeniem w języku rosyjskim jego podpisu z tłumaczeniem E. K., tłumacza przysięgłego z języka rosyjskiego. Z powołanego dokumentu wynika, że państwowy notariusz W. K. poświadcza autentyczność podpisu znanego jej tłumacza M. B. na dokumencie, w którym zszyto i opatrzone pieczęcią 83 karty.

Trzeci zarzut dotyczy naruszenia art. V ust. 2 lit. b) konwencji nowojorskiej przez jego niezastosowanie i błędne przyjęcie, że wykonanie wyroku arbitrażowego nie jest sprzeczne z porządkiem publicznym Rzeczypospolitej Polskiej, podczas gdy sąd polubowny w postępowaniu arbitrażowym zaniechał wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy, a następnie zaniechał wyczerpującego ustalenia

faktów oraz podstawy prawnej wyroku arbitrażowego wraz z przytoczeniem przepisów prawa, w sytuacji, gdy zarówno przebieg postępowania arbitrażowego, jak i treść uzasadnienia wyroku arbitrażowego dowodzi, że sprawa nie została wszechstronnie zbadana przez zespół orzekający, a w konsekwencji uzasadnienie wyroku arbitrażowego zawiera braki uniemożliwiające poddanie tego wyroku kontroli instancyjnej. Zgodnie z art. V ust. 2 lit. b) konwencji nowojorskiej, odmowa uznania i wykonania orzeczenia arbitrażowego może nastąpić również i wówczas, jeżeli właściwa władza kraju, w którym postawiono żądanie uznania i wykonania stwierdzi m.in., że uznanie lub wykonanie orzeczenia byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym tego kraju. Pojęcie „porządku publicznego” zostało zamieszczone w licznych przepisach polskiego prawa publicznego. Pojęcie to według konwencji nowojorskiej odpowiada zaś pojęciu „podstawowych zasad porządku prawnego” zamieszczonym w kilkunastu przepisach polskiego prawa (m.in. art. 398³ § 2, art. 424¹ § 2, art. 424², 519² § 2, art. 1135 § 2, art. 1135¹ § 1, art. 1135² § 3, art. 1146 § 1, art. 1152, 1206 i 1214 § 3 k.p.c., art. 7 p.p.m. oraz art. 103, 107, 108 i 112 pr.a.s.c.). Przez podstawowe zasady porządku prawnego stanowiące podstawę oceny wyroku sądu arbitrażowego należy rozumieć nie tylko normy konstytucyjne, ale i naczelną normy w poszczególnych dziedzinach prawa (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2000 r., II CKN 267/00, OSNC 2000, nr 11, poz. 203 i z dnia 3 września 2009 r., I CSK 53/09, OSNC-ZD 2010, nr A, poz. 25). W niniejszej sprawie skarżąca nie wykazała żadnej zasady ani normy prawnej, która by należała do polskiego porządku publicznego. W tej sytuacji zarzuty stawiane orzeczeniu MSA, mające rzekomo uzasadniać ocenę, że jego wykonanie byłoby sprzeczne z polskim porządkiem publicznym, stanowi jedynie polemikę z tym orzeczeniem.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

eb